

TERMENI DE REFERINȚĂ

Concurs de Selectare a unui evaluator pentru evaluarea externă a Proiectului “Consolidarea Protecției Juridice și Sporirea Nivelului de Conștientizare cu privire la aplicarea relexor tratamente pe motiv de discriminare în Moldova, inclusiv în regiunea Transnistreană”

(1) Informație generală cu privire la contextul proiectului

Printre încă numeroase încălcări ale drepturilor omului înregistrate în ultimii ani de către ONG-urile pentru drepturile omului, răspândirea unui șir de abuzuri care pot fi calificate drept rele tratamente discriminatorii constituie un motiv de îngrijorare pentru R. Moldova.

Legislația națională conține câteva prevederi care interzic discriminarea în mod explicit. Cu toate acestea, majoritatea din ele conțin deficiențe majore în ceea ce privește asigurarea beneficiilor efective de drepturi. Astfel, în lipsa unei legi complexe care să interzică discriminarea, legislația R. Moldova nu este în măsură să prevină și să combată relexor tratamente discriminatorii.

O altă problemă o constituie faptul că, deseori, cazurile de rele tratamente discriminatorii nu sunt recunoscute ca atare de autoritățile publice moldovene. În special, nu se recunoaște legătura causală între relexor tratamente implicate și apartenența victimelor la anumite grupuri, fie că e vorba despre femei, persoane cu dizabilități, persoane LGBT, fie despre alte categorii vulnerabile. Dar chiar și atunci când acest lucru se recunoaște, lipsa de experiență sau neînțelegerea legată de cazurile respective este acompaniată de necunoașterea de către procurori a legislației aplicabile în asemenea cazuri și de pregătirea necorespunzătoare a anchetatorilor, de inabilitatea acestora de a construi cel mai puternic caz posibil în susținerea victimelor. Eșecul de a înțelege pe deplin natura acestor tipuri de cazuri constituie un impediment în încercarea de a asigura un remediu juridic adecvat pentru victime. În general, este indubitabil clar că sarcina de prevenire a relexor tratamente discriminatorii în societate devine cu atât mai dificilă, cu cât fenomenul rămâne a fi unul necunoscut sau neînțeles de autoritățile publice.

Prin urmare, există necesitatea de a dezvolta capacitățile actorilor societății civile în ceea ce privește desfășurarea activităților de Advocacy și litigare într-un mod care ar scoate în evidență cazurile de aplicare a relexor tratamente pe motiv de discriminare din totalitatea unor astfel de cazuri, contribuind în acest fel la sporirea înțelegerii din partea autorităților publice a problemei în cauză și la dezvoltarea tehnicilor eficiente de investigare a de către organele de drept. Aceasta din urmă va oferi victimelor o protecție juridică eficientă împotriva relexor tratamente aplicate pe motiv de discriminare în bază de gen, rasă, etnie, religie, orientare sexuală și alte caracteristici. De asemenea, va contribui la înțelegerea faptului că aplicarea relexor tratamente pe motiv de discriminare reprezintă o infracțiune gravă, care necesită o reacție imediată din partea organelor de drept în formă de investigare și urmărire penală.

Scopul general al Proiectului – de a contribui la prevenirea tuturor formelor de aplicare a relelor tratamente pe motiv de discriminare, în special cele bazate pe gen, orientare sexuală, rasă, religie, dizabilitate, limba vorbită, precum și motivate de asocierea cu și autopercepția persoanei de a poseda una sau mai multe dintre caracteristicile date.

Obiective specifice:

- (a) Consolidarea protecției juridice a victimelor în cauzele de aplicare a relelor tratamente pe motiv de discriminare;
- (b) Sensibilizarea opiniei publice și a factorilor interesați privind fenomenul aplicării relelor tratamente pe motiv de discriminare.

În cadrul proiectului au fost abordate următoarele probleme:

- Prevenirea și investigarea cauzelor ce vizează aplicarea relelor tratamente pe motiv de discriminare a persoanelor care se află în custodia/grija statului (detenție preventivă, secțiile de poliție, penitenciare, spitale/instituții pentru persoane cu dizabilități fizice sau psihice);
- Complicitatea statului în supunerea persoanelor la rele tratamente pe motiv de discriminare (eșecul forțelor de ordine în ceea ce privește stoparea unui act de violență sau protejarea persoanelor împotriva acțiunilor violente; eșecul în ceea ce privește prevenirea violenței bazate pe motiv de discriminare atunci când statul știa sau ar fi trebuit să știe despre maltratare);
- Obligația statului de a preveni și interzice orice formă de rele tratamente bazate pe motive de discriminare, prejudecată, atitudine părtinitoare sau comise de către persoane fizice și terțe părți (așa companii ca agențiile private de securitate, instituții medicale private, etc);
- Obligația pozitivă a statului de a investiga toate cazurile care se referă la aplicarea torturii și relelor tratamente pe motiv de discriminare (acumulare de dovezi și probațiunea; independența și imparțialitatea organului de anchetă, promptitudine, altele).

Beneficiarii direcți ai proiectului

Victime ale relelor tratamente discriminatorii:

- Femeile care suferă din cauza diverselor forme de rele tratamente: violență domestică, violență sexuală, violul marital, hărțuire sexuală, traficul de ființe umane;
- Persoanele de etnie Romă;
- Reprezentanții minorităților etnice și religioase;
- Persoanele cu dizabilități mentale și fizice;
- Persoanele care se identifică ca fiind lesbiene, homosexuali, bisexuali sau transsexuali (LGBT);
- Alte grupuri vulnerabile.

De asemenea, proiectul vizează ONG active care prestează servicii și lucrează cu grupuri vulnerabile de persoane; reprezentanți ai organelor de drept, judecători, asistenți sociali, avocați, juriști, studenți ai facultăților de drept și jurnalism.

În cadrul proiectului au fost realizate următoarele activități:

- 1.** Asistență juridică gratuită acordată victimelor relelor tratamente discriminatorii și litigare strategică prin reprezentare directă în instanțele de judecată la nivel național și internațional;
- 2.** Organizarea Trainingului Rele tratamente aplicate pe motiv de discriminare”. Scopul trainingului a fost formarea și consolidarea capacităților de monitorizare a situației privind aplicarea torturii și a tuturor formelor de rele tratamente pe motiv de discriminare. În cadrul trainingului au participat juriști și avocați în domeniul drepturilor omului, apărători ai drepturilor omului, membri ONG care promovează și apără drepturile femeilor, persoanelor cu dizabilități, minorităților etnice și sexuale;
- 3.** Traducerea și diseminarea revistei bianuale “Equal Rights Review”. ERT produce o publicație periodică bianuală - “Equal Rights Review” (“ERR”), care reprezintă o revistă interdisciplinară privind egalitatea și non-discriminare. Revista pune accentul pe relația complexă și complementară dintre diversele forme de discriminare și pe elaborarea de strategii pentru aplicarea principiilor de egalitate în practică. În cadrul proiectului au fost traduse în limba Română, publicate și distribuite grupului țintă a proiectului, 3 ediții ale revistei ERR;
- 4.** Organizarea Lecțiilor Publice axate pe tematica relelor tratamente discriminatorii. În cadrul proiectului au fost organizate 3 lecții publice cu participarea experților din cadrul Promo-LEX și ERT. Participanți în cadrul evenimentelor au fost specialiști în drept (juriști, avocați, studenți ai facultăților de drept), reprezentanții organelor de drept, judecători, reprezentanți ONG naționale interesate de subiect;
- 5.** Elaborarea “Raportului privind aplicarea relelor tratamente pe motiv de discriminare în Moldova”. Raportul a avut drept scop informarea autorităților, precum și a publicului larg, cu privire la problema în cauză. Raportul a fost elaborat de un grup de experți în domeniul drepturilor omului din R. Moldova și Marea Britanie.
- 6.** Acțiuni de Advocacy - susținerea ONG-ilor locale în eforturile acestora de a face lobby pentru crearea căilor de atac interne eficiente și pentru protecție juridică pentru grupurile deosebit de vulnerabile (femei, Romi, LGBT, persoane cu dizabilități și altele).

(2) Evaluarea externă a proiectului

Scopul evaluării: evaluarea implementării proiectului “Consolidarea Protecției Juridice și Sporirea Nivelului de Conștientizare cu privire la aplicarea relelor tratamente pe motiv de discriminare în Moldova, inclusiv în regiunea Transnistreană”.

Evaluarea externă trebuie:

- Să determine rezultatele obținute în cadrul proiectului;
- Să determine relevanța și eficiența activităților desfășurate în cadrul proiectului;
- Să determine măsura în care proiectul și-a atins obiectivele prestabilite;

- Să determine impactul proiectului asupra beneficiarilor și grupului țintă;
- Să determine durabilitatea intervenției proiectului;
- Să identifice punctele forte și punctele slabe ale proiectului;
- Să ofere concluzii cu privire la implementarea generală a proiectului și să ofere recomandări pentru îmbunătățirea intervențiilor viitoare.

Metodologia de evaluare trebuie să includă instrumente de evaluare cantitative și calitative.

Metodologia de evaluare va include următoarele instrumente de evaluare:

- Analiza documentelor relevante (propunerea de proiect, raportul de activitate, alte documente relevante);
- Chestionare de evaluare;
- Discuții cu echipa de implementare a proiectului;
- Discuții cu beneficiarii proiectului;
- alte instrumente.

Documentul Metodologiei va include:

Descrierea generală a metodologiei: scopul și obiectivele evaluării, instrumentele selectate pentru evaluare;

Grila de evaluare care va include indicatori calitativi și cantitativi;

Planul detaliat de executare a metodologiei (activități concrete și limite de timp).

Perioada de executare a evaluării: 1- 31 Mai, 2012.

Raportul de evaluare va fi elaborat în limba Română.

Structura Raportului de Evaluare va include:

- Pagina de titlu;
- Sumarul executiv al Raportului de Evaluare;
- Scopul și obiectivele evaluării;
- Descrierea metodologiei de evaluare aplicate;
- Analiza datelor calitative și cantitative obținute în rezultatul evaluării;
- Constatări cu privire la relevanța, rezultatele, eficiența, impactul și durabilitatea proiectului;
- Concluzii și recomandări;
- Anexe (după caz).

(3) Evaluarea dosarelor de aplicare / Condiții tehnice

Profilul evaluatorului (persoane fizice sau juridice):

- Studii universitare în domenii relevante : drept, social, sociologie, altele;
- Experiență relevantă în evaluarea proiectelor. Experiența anterioară în evaluarea proiectelor de advocacy, precum și a proiectelor axate pe promovarea drepturilor persoanelor din categorii social-vulnerabile va constitui un avantaj;
- Cunoștințe în domeniul drepturilor omului și advocacy;

- Abilitați de scriere puternice;
- Cunoașterea excelentă a limbii Române și Engleze este obligatorie.

Criterii de evaluare a dosarelor de aplicare:

- Nivelul de expertiză a aplicantului;
- Experiența anterioară relevantă;
- Calitatea și relevanța metodologiei și planului de lucru propus;
- Oferta financiară reflectă în mod adecvat oferta tehnică.
- Aspectul general al ofertei.

Evaluarea dosarelor de aplicare va fi efectuată în baza criteriilor de evaluare în baza unei grile de 50 puncte.

Dosarul de aplicare trebuie să includă:

- CV-ul candidatului (pentru persoane fizice) sau Profilul Organizației și copia Certificatului de înregistrare (pentru persoane juridice);
- Oferta tehnică care va include o viziune generală asupra metodologiei de evaluare a proiectului și planul de executare a activităților prevăzute;
- Oferta Financiară detaliată care va include costul serviciului prestat în baza ofertei tehnice;
- Documente ce atestă experiența anterioară relevantă a candidatului / Organizației;
- Date de contact a cel puțin 2 persoane / Organizații de referință.

Condiții Financiare

Oferta financiară trebuie să fie una detaliată și să includă toate costurile și taxele legate de executarea evaluării. Oferta financiară trebuie să reflecte oferta tehnică. Costurile trebuie să fie indicate în Euro.

Plățile vor fi efectuate în baza unui Contract de prestare a serviciilor în MDL (la cursul de schimb a proiectului) după semnarea actului primire-predare a lucrărilor.